

Salig er en snurretop

BO GREEN JENSEN

Sommetider kommer ulven. Det er ikke noget, som drengen, der passer får, finder på, fordi han keder sig. Det er virkelig verden i opbrud og forrykkelse – med mulige flammer om hjørnet.

Sidst jeg skrev denne klumme, var i slutningen af februar. Europa holdt vejret ved udsigten til, at Rusland gik ind i Ukraine. Da teksten blev trykt, var det sket allerede. Dét kendetegner jo vores tid. Tingene sker med rivende hast, og vi hører straks om det hele. Markedet stiger og falder. For 100 år siden var inflationen i Weimar så høj, at man kørte seddelbunder i en trillebør til bageren. I dag véd en app med det samme, at der slet ikke er mere brød. Vi fik et chok, da Putin ikke blinkede, men tværtimod fremturede og gik til angreb. Alle lærte at skrive Kyiv i stedet for Kiev og bruge y'er i Volodymyr. Der var samtidig en lettelse, fordi Bjørnen ikke brugte sine kernevåben.

Høgene krævede handling. Duerne sagde: Giv det tid. Imens blev energipriserne syvdoblet, og alle med gasfyr fik undersøgt, om der var fjernvarme på vej i deres område. Det er der ikke i mit. Jeg har i år brugt samtlige midler på at betale for varme og el. »Du overdriver altid, far,« siger Ava, men det gør jeg faktisk ikke. I dag er solen fremme. For to måneder siden, da mørket var tættest, kunne gulvet males sort med mit humor.

Forbrugertilliden er på det laveste niveau, som nogen har målt i årtier. Lige før var det omvendt. Vi var fri af corona, kun fantasien satte grænser. Og i denne volatilitet lever håbet. Når det så brat går den ene vej, kan det også gå den anden. Svingøksen skærer til begge sider.

JEG BOR I ET BEVARINGSVÆRDIGT, men stort og utæt gammelt hus. Det er i sin tid tegnet af Thorvald Jørgensen, som formgav det nye Christiansborg. Der er bindingsværk og rå mursten. Varmeforsyningen er en hybrid af naturgas, brændeovn, åben pejs, elektriske radiatorer og luft-til-luft-varmepumper. Der er flere bygninger på grunden. Det er mit kongerige.

Da den tredje store regning kom, kunne jeg ikke se anden udvej end at slukke helt og aldeles for fyret. Temperaturen i huset var alligevel nede på 10,5 grader, jeg kunne lige så godt leve selvpinen ud. Jeg havde lukket for alt i fem dage. Jeg kogte vand til at vaske mig i. Det var en anden virkelighed.

Da det blev weekend, kom min familie. Frederikke tændte for varmen igen. Vi lagde os i en stor bunke og sov. Det var pragtfuldt ikke at fryse. Jeg elsker, når kvinderne tager affære.

Det bliver ofte sagt, især af politikere fra blå blok, at Danmark ikke er et klassesamfund. Da varmepanikken var værst, satte TV 2 NEWS »en økonomisk ekspert« til at rådgive en far, som var alene med to børn. Eksperten var en dyrt klædt mand, som sad i fem bestyrelser. Han scrollede på sin smartphone og forklarede, at den trængte får måtte vælge discount og koncentrere sine indkøb, så han ikke blev fristet af tilbud på vingummibamser.

NEWS er ingen dårlig station, men dette var staveplade-tv. Manden stod ved sit køleskab. Det så godt nok trist og skrabet ud. Han sagde, at det lød som fornuftige råd. Den anden mand var videre. Klasseforskellen stod mejslet.

BØRN KAN TIDSNOK HØRE om disse triste voksenting. Ava fyldte ti år den 8. maj og blev fejret. Det er altid godt vejr på dagen. Magnolier og kirsebærtræer var i flor. Jeg havde klippet tjørnehækken, som ligner den fra *Tornerose*. Haven var et paradys. Vi havde gæster tre dage i træk.

Jeg plejer at skrive et fødselsdagsbrev, men Ava havde bedt om en tale. »Det er altid kun de voksne, der får taler,« havde hun sagt til sin mor. Så jeg satte mig om natten og skrev en rigtig tale, som jeg holdt ved morgenbordet. Mor og ældste søster var der også. Kattene og hunden. Der var gaver og flag. Det var et højtideligt øjeblik på sin måde.

Talen var en tillids erklæring. Ava forstår, hvordan verden

ILLUSTRATION: GITTE SKOV

fungerer. Hun og Rose (næsten 19) og Laura (30) skal nok få den repareret. Jeg sagde tak for at dele en barndom. Ordet vemod indgik. Og forklaringen på, hvad det betyder. Det har været så godt at se Ava vokse, men nu kan vi lægge prinsessenips væk. Der kommer teenagekrav på bordet. Alle tre døtre er klar.

DENNE GANG KOM JEG IKKE til Cannes. Det var et aktivt fravalg. For det første synes jeg ikke, at avisen er gearret til lange festivalreportager. For det andet opdagede jeg under covid, at der findes et forår i Danmark, som jeg ikke har set siden 1994, da jeg første gang tog afsted. Det er stort at være til i. Man glemmer gaspriser og inflation. Man tænker, at man passer lige hér.

I dag fik jeg en sms fra mine gamle legekammerater, Per

of the game.« Vi citerede Leonard Cohens sang for hinanden.

Det har været et mærkeligt forår. Jeg kom fra afgrundens rand til ør – og muligvis skør – optimisme. Jeg har det som en snurretop. Jeg spinner rundt og støder ind i ting, som dagene tager farve efter. Jeg er skiftevis vred og vemodig, grådlabil og lykkelig. I sindet raser de vildeste storme.

I Grand Teatret er der spejle på væggen ved trappen til toiletterne. Jeg ser en mand, der for hver dag bliver lidt mere slidt. Han falder i ét med det andet grå guld, som kommer ind i biografen, når man forlader pressevisningen.

Man ænsrer dem næppe, mens man er ung. Man ser bare gamle mennesker. Nu er jeg der endelig selv. De har hvidt hår og knækkende stemmer. Jeg tænker, at der også er rasende storme inde i dem.

UDVALGT AF

MUSIK

This Is A Photograph
Kevin Morby

Få timer efter at Kevin Morby ser sin far få et hjerteanfald, falder han over et gammelt fotografi af en yngre og stærkere version af selv samme far. Han står og poserer i bar mave på en græsplæne, fuld af liv – i modsætning til den mand, som netop er faldet. Faren overlever, men Morby kan ikke slippe de to billeder af liv og død, ethvert menneske er gjort af. Og det er netop denne eksistentielle dualitet, der udgør grundlaget for hans syvende album, *This Is A Photograph*. De musikalske helte – Nina Simone, Lou Reed, Bob Dylan og Leonard Cohen – sidder fortsat på hans skulder, og selvom tiden ifølge titelsangen er »den ubesjæret«, må livet nydes. Solen står altid op, også på den amerikanske singer-songwriters mest velkendte og dybsindige udspil i flere år. *Simon Bastrup*
Udgivet på Dead Oceans

STREAMING

Julia
Skabt af Daniel Goldfarb

Det var Julia Child, der i 1960'erne gjorde det franske køkken tilgængeligt og forståeligt for amerikanerne. Først gennem en storsælgende kogebog og siden som tv-kok, en titel, hun måtte tilkæmpe sig gennem en sand styrkeprøve. I serien *Julia* følger vi gennem otte afsnit Child, der med kvindelyst har held med at snøre fjernsynsstationens ansvarshavende herrer. Hun er – mener de – for gammel, skinger og tyk til tv. Fronterne er således trukket pænt op mellem de kulinarisk ignorante mandschauvinister og de snarrådige kvinder, vores croque-madame omgiver sig med. Det er naturligvis ikke svært at regne ud, hvem der ler bedst til sidst, men ikke desto mindre fungerer *Julia* som comfort food i streamingindpakning. *Signe Wulff*
HBO Max

PODCAST

Dan Carlin's Hardcore History
Dan Carlin

Når det er svært at falde i søvn, er *Dan Carlin's Hardcore History* en god sovepille. Maratonepisoderne er op til seks timer lange. Hvis man skruer så langt ned for lyden, at man ikke kan skelne ordene fra hinanden,

FOTO: OLENA MOROZOVA

FOTOGRAFI

Copenhagen Photo Festival
Hien Hoang, Olena Morozova m.fl.

Kalder alle fotoentusiaster: Fra torsdag er det for 12. gang tid til Copenhagen Photo Festival. Igen i år findes centrum i en containerby på Refshaleøen, men derudover er festivalen paraply for en masse udstillinger og arrangementer rundt om i København. Som noget særligt har man i år inviteret to udstillinger fra den aflyste ukrainske fotofestival Odesa Photo Days. I serien »Granny« skildrer Olena Morozova sin bedstemors liv og udfordring med demens efter et liv som respekteret gynækolog og kvindesagsforkæmper i Ukraine. Den anden udstilling, *The Thin Line*, viser fotografier af en række fotografer, der på en nat måtte forvandle sig til krigsfotografer. På Refshaleøen vil der også være workshops med gamle fototeknikker og fotobogmarked 11. juni. *Mette Sandbye*
Blandt andet på Refshaleøen 2.-12. juni

lyder værtens autoritative stemme mest som en vuggeviser for voksne. Der er kun reklamer i begyndelsen af episoderne, hvorfor Carlins improviserede og timelange talestrøm aldrig afbrydes. Tricket må være at sætte sin podcastaffspiller til at slukke efter episoden, så man ikke bliver vækket af reklamerne ved indledningen til den næste episode. Podcasten kan imidlertid også indtages i mere vågen tilstand. Da føres man sikkert og kompetent gennem udvalgte historiske begivenheder og skikkelser. *Jesper Lesager*
dancarlin.com

MUSIK

WE
Arcade Fire

Die hard-fans af indie-rockgruppen Arcade Fire modtog forleden den første gode albumnyhed siden 2010, hvor bandets Grammy-vindende *The Suburbs* blev udgivet. Siden da er det nemlig blevet til to semilunkne diskoelektroniske skiver, *Reflektor* (2015) og *Everything Now* (2017), men nu har bandet, der revolutionerede indiescenen i 00'erne, endelig fundet tilbage til udgangspunktet. På canadiernes nye plade, *WE* – som selvfølgelig, konceptuelt som det jo skal være, kan læses som to dele – er de vanen tro herligt prætentiose, store i slaget og bitter søde i deres dystre afmagt over for tidens kultur og teknologi. Første del

omhandler samtidens jefifikering og isolation; anden del udgør et håb om fællesskabets overvindende styrke. Det er blændende godt og smukt. *Simon Bastrup*
Udgivet på Columbia

STREAMING

Insider
Ju Sharrow m.fl.

I dokuserien *Insider* dechiffrerer militæksperter Hollywood-film og tildele dem karakterer for realisme. Se for eksempel kamphelikopterpiloten Vernice Armour (marinekorpsets første sorte kvindelige pilot) hudflette Tom Cruises helikopterstyrt i sneen i *Mission Impossible: Fallout* (2018) eller flækgrine over en scene i *Jumanji: Welcome to the Jungle* (2017), hvor en helikopter flyver på siden. Eller nyd den tidligere atomubådskommandør David Marquet skamrose Wolfgang Petersens dybhavsdrama *Das Boot* (1981) for filmens realistiske skildringer og sønderlemme Kathryn Bigelows ubådsdrama *K-19* (2002), fordi filmen videregiver myten om, at en nedsmeltet ubådsreaktor kan få fartøjets atommissiler til at detonere. Man kan såmænd også se bankrøvere bedømme heistfilm, pokerspillere vurdere kasinoscener og racerførere give karakterer til berømte biljagter. *Aske Munck*
YouTube

FORENSIC
ARCHITECTURE

LOUISIANA